

Gemeenteraad

Vergadering van 13 september 2022
Beleid en Uitvoering - Samenleving en
Ontwikkeling

2022_RAAD_00035 Aanpassing Verordening leerlingenvervoer 2022

Overlegd met

Zwante Weijs, Esther Leenstra

Portefeuillehouder

T. Jongman

Samenvatting

De gemeenteraad heeft de wettelijke plicht een regeling vast te stellen voor de bekostiging van het leerlingenvervoer. De huidige verordening leerlingenvervoer Steenwijkerland dateert van 2015. Eind 2020 heeft de VNG een nieuwe Model Verordening leerlingenvervoer gepubliceerd, die de vorige versie uit 2015 vervangt. Sinds 2015 zijn er veel ontwikkelingen in het sociaal domein en specifiek in het passend onderwijs geweest, waardoor er behoefte bleek aan een herziening van de Model Verordening leerlingenvervoer. Voor ons was dit aanleiding om ook de verordening Leerlingenvervoer Steenwijkerland te herzien en te laten aansluiten op de modelverordening.

Dit heeft geresulteerd in een nieuwe Verordening Leerlingenvervoer Steenwijkerland 2022, waarin de aanspraak op leerlingenvervoer zoals die reeds geldt in Steenwijkerland, is verwerkt. Daarnaast zijn een drietal groepen nader aangeduid die aanspraak kunnen maken op leerlingenvervoer. Dit gaat om:

- leerlingen met een toelaatbaarheidsverklaring voor het VSO, die geplaatst worden in een zwaar onderwijs-ondersteuningsarrangement
- hoogbegaafde leerlingen, die vastlopen in het reguliere basisonderwijs en naar speciaal hoogbegaafdenonderwijs gaan
- nieuwkomers die de Nederlandse taal onvoldoende machtig zijn, om deel te nemen aan het reguliere basisonderwijs en gaan naar een school voor nieuwkomersonderwijs.

De raad wordt voorgesteld om de nieuwe verordening vast te stellen met terugwerkende kracht en per 1 augustus 2022 (aanvang schooljaar) te laten ingaan, inclusief de nieuwe doelgroepen.

Beschrijving

Inleiding

In onze gemeente maken ongeveer 175 kinderen gebruik van het leerlingenvervoer. De jaarlijkse kosten hiervan bedragen zo'n 7 ton. Ouders hebben keuzevrijheid als het gaat om onderwijs, maar zij dienen in principe wel zelf voor het vervoer van hun kind(eren) naar school te zorgen. In onze verordening is opgenomen dat er alleen aanspraak gemaakt kan worden op leerlingenvervoer voor basisschoolkinderen die meer dan 6 km moeten reizen naar de dichtstbijzijnde school van de gewenste denominatie (geloofsrichting of levensbeschouwelijke stroming). Voor speciaal basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs geldt een afstandsgrens van 4 km. In de nieuwe verordening zijn een drietal specifieke groepen toegevoegd aan de verordening die ook aanspraak kunnen maken op leerlingenvervoer. Dit gaat om:

- leerlingen met een toelaatbaarheidsverklaring voor het VSO, die geplaatst worden in een zwaar onderwijs-ondersteuningsarrangement
- hoogbegaafde leerlingen, die vastlopen in het reguliere basisonderwijs en naar speciaal hoogbegaafdenonderwijs gaan
- nieuwkomers die de Nederlandse taal onvoldoende machtig zijn, om deel te nemen aan het reguliere basisonderwijs en gaan naar een school voor nieuwkomersonderwijs.

Voordat kinderen daadwerkelijk in het vervoer worden opgenomen, wordt er ook gekeken of een km-vergoeding of het openbaar vervoer een oplossing kan bieden. Het zijn in de praktijk nagenoeg allemaal SO-leerlingen die gebruik maken van het taxi(bus)vervoer. Samen met het samenwerkingsverband onderwijs kijken wij ook kritisch naar het leerlingenvervoer. Naar welk onderwijsaanbod worden leerlingen vervoerd en is dergelijk aanbod in de nabijheid te organiseren? Zo heeft OEC 't Ravelijn haar onderwijsaanbod al verbreed en is er een onderbouwgroep ZMLK (zeer moeilijk lerende kinderen) gestart. Voorheen was er voor deze kinderen geen onderwijsaanbod binnen onze gemeente en zouden ze allemaal van het leerlingenvervoer gebruik moeten maken. Een deel van deze kinderen maakt nu helemaal geen gebruik van het leerlingenvervoer (inwoners Steenwijk) en voor degenen die wel gebruik maken van het leerlingenvervoer, betreft dit een kortere afstand. Ook voor de ZMOLK doelgroep (zeer moeilijk lerend met forse psychische problematiek) is meer aanbod gerealiseerd op OEC 't Ravelijn.

De verordening Leerlingenvervoer Steenwijkerland is de juridische grondslag voor het leerlingenvervoer. Maar weinig ouders zullen dit document lezen en begrijpen. Voor ouders die denken aanspraak te kunnen maken op leerlingenvervoer is er een contactformulier op onze website en zijn wij telefonisch bereikbaar. Als duidelijk is dat er aanspraak gemaakt kan worden op het leerlingenvervoer, dan wordt het aanvraagformulier toegestuurd. In alle andere gevallen wordt er telefonisch contact opgenomen met ouders om de situatie helder te krijgen en uitleg te geven over de aanspraak die ouders kunnen maken. Dit voorkomt verkeerde verwachtingen en onvrede. Slechts een enkele keer is er formeel geen aanspraak op vervoer, maar zouden wij, gezien de hele situatie, toch willen toekennen. De hardheidsclausule in de verordening biedt dan de mogelijkheid om een dergelijke situatie aan het college ter beoordeling voor te leggen.

Gewenst resultaat

De gemeenteraad besluit de verordening Leerlingenvervoer 2022, inclusief de toegevoegde doelgroepen vast te stellen en deze met terugwerkende kracht per 1 augustus 2022 te laten ingaan.

Argumenten

1.1 Het voormalig VSO van de Ambelt in Steenwijk en Meppel is in 2017 ondergebracht bij het regulier onderwijs. Vanaf het schooljaar 22/23 gedooft de onderwijsinspectie deze constructie niet langer. Het regionale samenwerkingsverband VO2203, wil en kan toch deze doelgroep thuisnabij blijven onderwijzen. Omdat zij formeel geen VSO meer zijn, vervalt de aanspraak op leerlingenvervoer. Met het toevoegen van deze doelgroep aan de verordening, kunnen deze leerlingen gebruik blijven maken van het leerlingenvervoer.

1.2 Als deze doelgroep niet wordt toegevoegd aan de verordening en deze leerlingen geen recht meer hebben op leerlingenvervoer naar Steenwijk/Meppel, kan dit een drempel zijn voor ouders. Mogelijk besluiten zij dan hun kind wel naar een VSO school te doen (met wel recht op leerlingenvervoer) op een veel grotere afstand. De kosten van het leerlingenvervoer nemen dan juist toe.

2.1 Over het algemeen kunnen hoogbegaafden binnen het reguliere basisonderwijs goed bediend worden. Voor een deel van de hoogbegaafden, gaat de hoogbegaafdheid samen met sociaal-emotionele ontwikkelingsproblematiek en lopen zij vast binnen het reguliere onderwijs. In Steenwijk en in Meppel is er onderwijsaanbod speciaal voor hoogbegaafden die het niet redden op het reguliere onderwijs. Formeel valt dit niet onder het speciaal onderwijs, maar het is het feitelijk wel. In Hoogeveen is vergelijkbaar hoogbegaafdenonderwijs wel formeel ondergebracht bij het speciaal onderwijs. Door deze doelgroep op te nemen in de verordening, kunnen zij ook gebruik maken van het leerlingenvervoer, net zoals het bij het speciaal onderwijs het geval is.

2.2. Voor deze doelgroep is in het verleden al een uitzonderingspositie voor het leerlingenvervoer gemaakt. Deze uitzonderingspositie is echter vastgelegd in de beleidsregels en niet in de verordening, terwijl dat de plek is waar dit vastgelegd hoort te zijn.

2.3. Omdat er al een uitzonderingspositie is voor deze leerlingen, maken deze ouders al gebruik van de km-vergoeding binnen het leerlingenvervoer. Alhoewel er op dit moment geen hoogbegaafde leerlingen met taxi(bus)vervoer reizen, zal dit in de toekomst wellicht wel voor een enkeling aan de orde zijn.

3.1 Nieuwkomers, die niet terecht kunnen in het reguliere basisonderwijs omdat zij onvoldoende de Nederlandse taal beheersen en daarom geplaatst worden op het nieuwkomersonderwijs, maken nu ook al gebruik van het leerlingenvervoer. Deze werkwijze is tot op heden niet in de verordening opgenomen, terwijl er in de praktijk wel vervoerd wordt. Door deze doelgroep op te nemen, wordt dit als aanspraak juridisch correct vastgelegd.

4.1 De gemeenteraad heeft de wettelijke plicht om een regeling vast te stellen voor de bekostiging van het leerlingenvervoer. De huidige verordening dateert van 2015. Nu de VNG met een nieuwe modelverordening is gekomen, is het wenselijk om ook onze verordening te herzien en te laten aansluiten op de modelverordening.

Kanttekeningen en risico's

Niet van toepassing.

Duurzaamheid en social return

Niet van toepassing.

Financiële toelichting

De huidige aanspraken op leerlingenvervoer zijn overgenomen in de nieuwe verordening. Het vaststellen van de verordening heeft daarmee geen financiële consequenties. Wel zijn er nu een drietal doelgroepen nader aangeduid in de verordening. De doelgroep:

- *'leerlingen met een toelaatbaarheidsverklaring voor het VSO die geplaatst worden in een zwaar onderwijs-ondersteuningsarrangement'* valt nu nog onder het VSO en dus het leerlingenvervoer. Toevoeging van deze doelgroep heeft daarmee geen financiële consequenties;
- *'hoogbegaafde leerlingen, die vastlopen in het reguliere basisonderwijs en geplaatst worden op speciaal hoogbegaafden onderwijs'* was in de beleidsregels al als doelgroep toegevoegd. Het op de juiste plaats (verordening) vastleggen, zorgt niet voor een kostenverhoging. In de praktijk maken deze ouders gebruik van de km-vergoeding en niet het taxi(bus)vervoer. Mogelijk gaat dit in de toekomst wel voor een enkeling gebeuren. Dit past binnen de normale fluctuaties die het leerlingenvervoer kent.
- *'nieuwkomers die de Nederlandse taal onvoldoende machtig zijn om deel te nemen aan het regulier basisonderwijs en geplaatst worden op een school voor nieuwkomers'*, worden nu ook al vervoerd met het leerlingenvervoer. Alhoewel dit nooit in de verordening of beleidsregels is opgenomen als doelgroep, wordt deze groep in de praktijk al jaren opgenomen in het leerlingenvervoer. Toevoeging van deze doelgroep aan de verordening heeft daarmee geen financiële consequenties.

Communicatie en participatie

VNG heeft bij het opstellen van de verordening gemeenten en Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs geraadpleegd. De concept verordening Steenwijkerland is in het LEA besproken. Uiteraard wordt de nieuwe verordening gepubliceerd. Ook de scholen en intermediairs worden geïnformeerd over de nieuwe verordening.

Uitvoering en planning

De verordening gaat met terugwerkende kracht in per 1 augustus 2022 (aanvang schooljaar). De beleidsregels zal het college na de vaststelling door de raad zo spoedig mogelijk vaststellen.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Het college legt het volgende voor aan de gemeenteraad:

1. De doelgroep *'leerlingen met een toelaatbaarheidsverklaring voor het VSO die geplaatst worden in een zwaar onderwijs-ondersteuningsarrangement'* op te nemen in de verordening, zodat zij aanspraak kunnen maken op het leerlingenvervoer.

2. De doelgroep *'hoogbegaafde leerlingen, die vastlopen in het reguliere basisonderwijs en geplaatst worden op speciaal hoogbegaafden onderwijs'* op te nemen in de verordening, zodat zij aanspraak kunnen maken op het leerlingenvervoer.

3. De doelgroep *'nieuwkomers die de Nederlandse taal onvoldoende machtig zijn om deel te nemen aan het regulier basisonderwijs en geplaatst worden op een school voor nieuwkomers'* op te nemen in de verordening, zodat zij aanspraak kunnen maken op het leerlingenvervoer.

4. De Verordening Leerlingenvervoer gemeente Steenwijkerland 2022 vast te stellen en te laten ingaan per 1 augustus 2022.

Bijlagen

1. 2022.Verordening leerlingenvervoer gemeente Steenwijkerland.concept.pdf